

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om borgernes ret til udbetaling af bod, hvis offentlige myndigheder bryder regler.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 28/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget indebærer, at Folketinget pålægger regeringen at gennemføre regler om, at offentlige myndigheder skal betale en bod på 5.000 kr. til den berørte borger, hvis der f.eks. sker overtrædelse af reglerne om partshøring eller klagevejledning. En gennemførelse af forslaget skal herudover indebære, at der ikke kan gøres udlæg i boden, og at boden ikke kan modregnes i nogen form for sociale ydelser.

Endelig skal en gennemførelse af forslaget indebære, at myndighedens pligt til at udbetale bod aldrig kan få betydning for ankeinstansernes eventuelle omstødelse af afgørelserne.

Ifølge bemærkningerne til beslutningsforslaget er formålet med forslaget at stille borgerne bedre over for myndighederne.

Det er i bemærkningerne til forslaget således anført, at forslagsstillerne kunne ønske sig en mere ligeværdig balance mellem borger og myndighed. I tilknytning hertil beskriver forslagsstillerne situationen sådan, at det i dag er borgeren, som straffes med bøde, hvis han eller hun begår noget ulovligt, hvorimod myndighederne ustraffet overtræder den ene regel efter den anden.

Kl. 14.05

Regeringen kan naturligvis fuldt og helt støtte den grundtanke, at borgernes retssikkerhed skal beskyttes, og regeringen er selvsagt også enig i, at myndighederne skal være meget opmærksomme på at overholde lovgivningens regler, herunder f.eks. forvaltningslovens regler om partshøring, klagevejledning og begrundelse for afgørelser. Regeringen er derfor også helt enig i, at det skal have konsekvenser for offentlige myndigheder at begå fejl på de områder, som er nævnt i beslutningsforslaget.

På en række områder arbejder regeringen da også aktivt med netop denne tanke. Regeringen

har nedsat en arbejdsgruppe, der som led i implementeringen af noget for noget-princippet bl.a. undersøger, hvilke konsekvenser det skal have, hvis det er offentlige myndigheder, der svigter aftaler.

Når vi taler om de forhold, som beslutningsforslaget handler om, eksempelvis overtrædelse af reglerne om partshøring eller reglerne om klagevejledning, er det jo sådan, at det allerede i dag i høj grad har konsekvenser for offentlige myndigheder at overtræde disse regler. Der er allerede i dag en række muligheder for som borger at få oprejsning, og der er dermed allerede i dag konsekvenser for den myndighed, som har begået fejl. Borgeren vil bl.a. kunne have krav på at få sin sag genoptaget. Desuden vil borgeren i en række tilfælde kunne indbringe sagen for en højere administrativ klage- eller tilsynsinstans. Herigennem kan fejlen blive rettet, og afgørelser, der måtte være forkerte, kan blive ændret.

Er der f.eks. sket fejl med hensyn til partshøring, vil denne adgang til bl.a. at klage kunne føre til, at den oprindelige afgørelse anses for ugyldig, sådan at der først kan træffes en ny afgørelse, når borgeren har haft lejlighed til at blive hørt. Har myndigheden fejlagtigt undladt at give en borger fornøden klagevejledning, kan det f.eks. betyde, at borgeren efterfølgende, når fejlen opdages, kan klage over en afgørelse, selv om den almindelige klagefrist måtte være overskredet.

En borger kan også have ret til at gå til domstolene med sin sag, hvis han eller hun mener, at myndighederne har begået fejl. I den forbindelse kan jeg også nævne, at Retsplejerådet som led i sine overvejelser om en generel reform af den civile retspleje har fået til opgave bl.a. at se på, om reglerne for retssager mod offentlige myndigheder bør ændres for at sikre, at borgernes adgang til domstolsprøvelse bliver så effektiv som muligt.

Hvis en borger mener at være udsat for en forkert behandling, er der som bekendt også mulighed for at klage til Folketingets Ombudsmand. Vigtigt er det i den forbindelse også, at Ombudsmanden af egen drift, altså selv om der ikke foreligger en klage udefra, kan vælge at tage sager op med henblik på f.eks. at gennemgå behandlingen af bestemte sagstyper hos en myndighed og vurdere, om sagsbehandlingen lever op til reglerne på området.

Hertil kommer, at en borger efter de gældende regler vil have mulighed for erstatning, hvis en myndighed har begået en ansvarspådragen-